

STATUTUL COMUNEI MARCA

Capitolul 1. Prezentarea generală a unității administrativ-teritoriale

Art. 1. (1) UAT COMUNA MARCA este:

- a) persoană juridică de drept public, cu capacitate juridică deplină și patrimoniu propriu;
- b) subiect juridic de drept fiscal;
- c) titulară a drepturilor și obligațiilor ce decurg din contractele privind administrarea bunurilor care aparțin domeniului public și privat al acesteia, precum și din raporturile cu alte persoane fizice sau juridice, în condițiile legii.

(2) UAT COMUNA MARCA are sediul social în comuna MARCA la adresa: jud. Sălaj, localitatea Marca, nr. 137.

Art. 2. (1) UAT COMUNA MARCA se delimitează din punct de vedere teritorial după cum urmează:

- în vest: jud. Bihor;
- în nord și nord-est: comuna Ip;
- în sud și sud-est: comuna Halmășd.

(2) UAT COMUNA MARCA are în componență un număr de 5 localități dintre care 5 localități rurale: Marca, Șumal, Leșmir, Port și Marca-Hută.

(3) Comuna Marca potrivit legislației privind amenajarea teritoriului național are rangul IV și V.

(4) Prezentarea grafică și descriptivă, respectiv suprafețele intravilanului și a extravilanului pe fiecare dintre localitățile menționate la alin. (3) sunt prevăzute în Anexa nr. 1 la Statutul UAT COMUNA MARCA.

Art. 3. (1) UAT COMUNA MARCA este străbătută de Râul Barcău.

- (2) Pe teritoriul UAT COMUNA MARCA se regăsește o floră și faună diversă.
- (3) UAT COMUNA MARCA dispune de o diversitate de soluri.
- (4) Denumirea și lungimea râurilor, a faunei și florei precum și tipul solurilor de pe raza teritorială a UAT COMUNA MARCA se regăesc în Anexa nr. 2 la Statutul UAT COMUNA MARCA.

Art. 4. (1) UAT COMUNA MARCA s-a înființat în anul 1314.

- (2) Prima atestare documentară a UAT COMUNA MARCA a fost în 1314.
- (3) Evoluția istorică a UAT COMUNA MARCA se regăsește în Anexa nr. 3 la Statutul UAT COMUNA MARCA.

Art. 5. (1) Populația UAT COMUNA MARCA numără 2590 locuitori.

- (2) Componența și structura populației UAT COMUNA MARCA, detalcate inclusiv pe localități componente se regăsește în Anexa nr. 4 la Statutul UAT COMUNA MARCA.
- (3) Aspectele privind numărul populației se actualizează în urma recensământului în vederea respectării dreptului cetățenilor aparținând unei minorități naționale de a folosi limba sa maternă în relația cu administrația publică locală și cu serviciile deconcentrate.

Capitolul 2. Autoritățile administrației publice locale

Art.6. (1) Autoritățile administrației publice locale sunt:

- a) Consiliul Local al comunei Marca ca autoritate deliberativă, formată din 11 membri.
- b) Primarul comunei Marca ca autoritate executivă.
- c) La nivelul UAT COMUNA MARCA, consiliul local a ales un viceprimar.

(2) Apartenența politică a consilierilor locali este următoarea PNL, PSD, UDMR, PMP.

(3) Constituirea Consiliului local al Comunei Marca s-a constatat prin Ordinul Prefectului Județului Salaj nr. 469/03.11.2020 privind constatarea îndeplinirii condițiilor legale de constituire a Consiliului Local al comunei Marca;

(4) Componenta nominală, perioada/perioadele de exercitare ale mandatelor aleșilor locali, precum și apartenența politică a acestora, începând cu anul 1992, sunt prevăzute în Anexa nr. 5 la Statutul **COMUNEI MARCA**.

Art.7. (1) Autoritățile administrației publice locale au dreptul de a conferi și retrage titlul de cetățean de onoare, persoanelor fizice române sau străine pentru COMUNA MARCA.

(2) Autoritățile administrației publice locale au dreptul de a conferi certificatul de fiu/fică al Comunei, persoanelor fizice române sau străine pentru **COMUNA MARCA**.

(3) Criteriile potrivit cărora autoritățile administrației publice locale au dreptul de a conferi și retrage titlul de cetățean de onoare persoanelor fizice române sau străine, precum și procedura aplicabilă pentru acordarea titlului și certificatului de fiu/fică al Comunei MARCA se regăsesc în Anexa nr. 6 la Statutul **COMUNEI MARCA**.

Capitolul 3. Căi de comunicații

Art.8. (1) Raza teritorială a **COMUNEI MARCA** este tranzitată, după caz, de una sau mai multe dintre următoarele rețele de transport, potrivit prevederilor Legii nr. 363/2006 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea I – Rețele de transport, cu modificările și completările ulterioare: Rețeaua rutieră.

(2) Rețeaua de transport prevăzută la alin. (1) lit. a) este formată, potrivit Ordonanței de Guvern nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, din: drumuri de interes național, drumuri de interes județean și drumuri de interes comunal și poduri, după caz, astfel cum sunt prezentate în Anexa nr. 7 la Statutul **COMUNEI MARCA**.

Capitolul 4. Principalele instituții care își desfășoară activitatea pe raza teritorială a unității administrativ-teritoriale

Art.9. (1) Rețeaua școlară de la nivelul **COMUNEI MARCA**, potrivit Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, cuprinde numărul total de unități de învățământ de stat și particular preuniversitar, acreditate, respectiv autorizate să funcționeze provizoriu, numărul total al unităților de învățământ preuniversitar, înființate în structura universităților de stat și numărul total al furnizorilor de educație autorizați să funcționeze provizoriu.

(2) Pe raza teritorială a **COMUNEI MARCA** își desfășoară activitatea o singură unitate de învățământ de stat.

(3) Unitățile de învățământ și furnizorii de educație prevăzuți la alin. (1), precum și universitățile, academiile de studii, institutele, școlile de studii superioare de stat private sau confesionale, după caz, sunt prezentate în Anexa nr. 8 la Statutul **COMUNEI MARCA**.

(4)**COMUNA MARCA** susține unitățile de învățământ și furnizorii de educație prevăzuți la alin. (1) potrivit prevederilor Legii nr. 1/2011.

Art.10. (1) Pe raza teritorială a **COMUNEI MARCA** își desfășoară activitatea mai multe instituții de cultură.

(2) Pe raza teritorială a **COMUNEI MARCA** se organizează diverse manifestări culturale.

(3) Tipul și denumirea instituțiilor de cultură ori tipul și denumirea manifestărilor culturale se regăsesc în Anexa nr. 9 la Statutul **COMUNEI MARCA**

(4) **COMUNA MARCA** participă la finanțarea manifestărilor culturale de la bugetele locale, din venituri proprii, fonduri externe rambursabile și/sau contracte cu terți, după caz, potrivit legii.

Art.11. (1) Pe raza teritorială a **COMUNEI MARCA** se asigură una sau mai multe dintre următoarele forme de asistență medicală, după caz:

a) asistență medicală profilactică și curativă;

b) asistență medicală de urgență;

c) asistență medicală de hemotransfuziologie, transfuzie sanguină sau alte servicii de asistență medicală și prestații autorizate conform legii;

(2) **COMUNA MARCA** participă la finanțarea activităților de asistență de sănătate publică de la bugetele locale, din venituri proprii, fonduri externe rambursabile și nerambursabile și/sau contracte cu terți, după caz, potrivit legii.

(3) Asistența medicală prevăzută la alin. (1) lit. a) se realizează, dacă este cazul, prin: a) cabinete medicale ale medicilor de familie;

(4) Lista cu numărul și denumirea unităților prin care se asigură asistența medicală sunt prezentate în Anexa nr. 10 la Statutul **COMUNEI MARCA**.

Art.12. (1) Pe raza teritorială a **COMUNEI MARCA** se asigură servicii sociale definite potrivit art. 30 din Legea asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare.

(2) **COMUNA MARCA** asigură cadrul pentru furnizarea serviciilor sociale prevăzute la alin. (1).

(3) Lista cu tipul serviciilor sociale asigurate de **COMUNAMARCA** se regăsește în Anexa nr. 11 la Statutul **COMUNEI MARCA**.

Capitolul 5. Funcțiuni economice ale unității administrativ-teritoriale

Art.13. Principalele funcțiuni economice, capacități de producție diversificate din sectorul secundar și terțiar, precum și din agricultură, sunt prevăzute în anexa nr. 12 la Statutul **COMUNEI MARCA**.

Capitolul 6. Bunurile din patrimoniul unității administrativ-teritoriale

Art.14. (1) Patrimoniul **COMUNEI MARCA** este compus din bunurile mobile și imobile care aparțin domeniului public și domeniului privat al **COMUNEI MARCA**, precum și din totalitatea drepturilor și obligațiilor cu caracter patrimonial.

(2) Inventarul bunurilor aflate în patrimoniul **COMUNEI MARCA**, întocmit și atestat prin Hotărârea Consiliului Local nr. 19/28.10.1999, cu modificările și completările ulterioare în conformitate cu prevederile art. 289 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ.

(3) Inventarul bunurilor aflate în patrimoniul **COMUNEI MARCA** se actualizează ori de câte ori intervin evenimente de natură juridică și se publică pe pagina de internet a **COMUNEI MARCA**, în secțiunea dedicată acestui statut.

Capitolul 7. Serviciile publice existente

Art.15. Serviciile comunitare de utilități publice furnizate la nivelul **COMUNEI MARCA** sunt, după caz:

- a) serviciul public de alimentare apă este furnizat în prezent de Primăria Comunei Marca; după finalizarea lucrărilor de extindere a rețelei de alimentare cu apă și a rețelei de canalizare pe raza comunei Marca se vor face demersuri în vederea predării acestora către **COMPANIA DE APĂ SOMEȘ S.A.**;
- b)serviciul public de salubritate, furnizat de **ASOCIEREA S.C. INSTAL ROSS S.R.L și S.C. CLEANMAN S.R.L.**;
- c)serviciul public de iluminat este asigurat de Primăria Comunei Marca;
- d)Alte servicii publice.

Art.16. Transportul și distribuția energiei electrice de pe raza teritorială a **COMUNEI MARCA** sunt furnizate de Electrica Furnizare S.A. Sucursala Transilvania Nord și Distribuție Energie Electrică România S.A. Sucursala Zalău.

Capitolul 8. Atribuirea și schimbarea denumirilor de străzi, piețe și de obiective de interes public local

Art.17. (1) Comuna **MARCA**, după caz, atribuie sau schimbă denumirile de: străzi, piețe și de obiective de interes public local, precum și pentru obiective și instituții de interes local aflate în subordinea lor, cu respectarea prevederilor Ordonanței Guvernului privind atribuirea sau schimbarea de denumiri nr. 63/2002, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În situația în care, prin proiectele de hotărâri ale consiliilor locale, se propune atribuirea ca denumire a unor nume de personalități ori evenimente istorice, politice, culturale sau de orice altă natură ori schimbarea unor astfel de denumiri, aceste hotărâri vor putea fi adoptate numai după ce au fost analizate și avizate de comisia de atribuire de denumiri județeană, respectiv a municipiului București, în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului privind atribuirea sau schimbarea de denumiri nr. 63/2002, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Schimbarea denumirilor instituțiilor publice și a obiectivelor de interes județean, se face prin hotărâre a consiliului județean, cu avizul consiliului local pe al cărui teritoriu administrativ sunt amplasate instituțiile și obiectivele în cauză, în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului privind atribuirea sau schimbarea de denumiri nr. 63/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Capitolul 9. Societatea civilă, respectiv partidele politice, sindicatele, cultele și organizațiile nonguvernamentale care își desfășoară activitatea în unitatea administrativ-teritorială

Art.18. (1) **COMUNA MARCA** realizează un cadru de cooperare sau asociere cu organizații nonguvernamentale, asociații și cluburi sportive, instituții culturale și artistice, organizații de tineret, în vederea finanțării și realizării unor acțiuni sau proiecte care vizează dezvoltarea comunității.

(2) **COMUNA MARCA** acordă o atenție deosebită proiectelor culturale și educative cu caracter local, regional, național, european și internațional, care se încadrează în strategia de dezvoltare a unității administrativ-teritoriale.

(3) **COMUNA MARCA** poate acorda finanțări nerambursabile de la bugetul local, în baza Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Lista cu denumirea principalelor organizații neguvernamentale care își desfășoară activitatea pe raza teritorială a **COMUNEI MARCA** se regăsește în Anexa 13 la Statutul **COMUNEI MARCA**.

Art.19. (1) Pe teritoriul **COMUNEI MARCA** își desfășoară activitatea 6 partide politice sau organizații aparținând minorităților naționale, înființate în condițiile Legii partidelor politice nr. 14/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Lista partidelor politice care își desfășoară activitatea în **COMUNA MARCA** se găsește în Anexa nr. 14 la Statutul **COMUNEI MARCA**.

Art.20. (1) În **COMUNA MARCA** își desfășoară activitatea următoarele culte religioase: Biserica reformată, Biserica ortodoxă, Biserica Baptistă, Biserica Romano-Catolică, Biserica Română Unită cu Roma Greco-Catolică, Organizația Religioasă “Martorii lui Iehova”.

(2) Lista cu denumirea lăcașelor aparținând cultelor religioase prevăzute la alin. (1) se regăsește în Anexa nr. 15 la Statutul **COMUNEI MARCA**.

Capitolul 10. Participare publică

Art.21. Populația din **COMUNA MARCA** este consultată și participă la dezbaterea problemelor de interes local sau județean, după caz, astfel:

- a) prin intermediul referendumului local, organizat în condițiile legii;
- b) prin intermediul adunărilor cetățenești organizate pe sate, în mediul rural, și pe cartiere și/sau zone ori străzi, în mediul urban, după caz;
- c) prin dezbaterile publice asupra proiectelor de acte administrative;
- d) prin participarea la ședințele consiliului local sau județean, după caz;
- e) prin ale forme de consultare directă a cetățenilor, stabilite prin regulamentul de organizare și funcționare al consiliului.

Art.22. (1) În funcție de obiectul referendumului local modalitatea de organizare și validare a acestuia se realizează cu respectarea prevederilor Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, cu modificările și completările ulterioare sau ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, după caz.

(2) Referendumul local se poate organiza în toate satele și localitățile componente ale comunei sau orașului ori numai în unele dintre acestea.

Capitolul 11. Cooperare sau asociere

Art.23. **COMUNA MARCA** se asociază sau cooperează, după caz, cu persoane juridice de drept public sau de drept privat române sau străine, în vederea finanțării și realizării în comun a unor acțiuni, lucrări, servicii sau proiecte de interes public local cu respectarea prevederilor art. 89 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019.

Art.24. (1) **COMUNA MARCA** aderă la asociații naționale și internaționale ale autorităților administrației publice locale, în vederea promovării unor interese comune.

(2) Lista cu denumirea înfățișurilor, cooperărilor sau asocierilor încheiate de **COMUNA MARCA** se regăsește în Anexa nr. 16 la Statutul . **COMUNEI MARCA**.

Capitolul 12. Dispoziții tranzitorii și finale

Art.25. Anexele 1 –16 fac parte integrantă din Statutul **COMUNEI MARCA**, aprobat prin Hotărârea Consiliului Local nr. _____ / 2021.

Art.26. Orice modificare care are ca obiect modificarea Statutului **COMUNEI MARCA** sau a anexelor acestuia se realizează numai prin hotărâre a autorității deliberative.

Anexa nr. 1. la Statutul COMUNEI MARCA

Prezentarea grafică și descriptivă, respectiv suprafețele intravilanului și a extravilanului pe fiecare dintre localități

Situată la limita vestică a județului Sălaj, comuna Marca are un teritoriu administrativ ce se desfășoară atât în zona vestică a Depresiunii Plopiș, urcând în zona montană a Plopișului, cât și în zona Colinelor Toglaciului, în bazinul hidrografic al râului Barcău.

Depresiunea piemontană a Plopișului are forma unui culoar larg și asimetric, situat sub nivelul piemontului din poala Munților Plopiș. Lângă munte s-au format bazinele de eroziune de obârșie, mărind astfel spațiul depresionar al văii Barcăului. Depresiunea se lărgește mult la Nușfalău, apoi este întreruptă brusc de poarta epigenetică de la Marca, sculptată în cristalin. Către Munții Plopișului denivelările sunt mai atenuate din cauza piemontului, care s-a păstrat bine. Formațiunile fiind predominant monoclinale, versanții sunt asimetrici, afectați de ravene, torenți și alunecări de teren. Barcăul este însoțit de lunci întinse, parte mlăștinoase, și câmpuri de terase pe malul stâng, etajate pe cinci nivele (4-6m, 20-25m, 30-35m, 50-55m, 90-110m), acoperite de ogoare și pășuni.

Cele 5 localități ale comunei sunt situate în luncă și la contactul acesteia cu dealurile după cum urmează:

- Marca: pe malul drept (mică parte) și stâng (marea parte) al Barcăului, pe terasele acestuia;
- Leșmir, Port și Șumal: se întind, parțial, în zona de luncă a Barcăului, mal drept și pe versant;
- Marca - Huta: se întinde în zona de piemont.

Panta terenului este în funcție de poziția ocupată, astfel în zonele de luncă și terasă terenul este plan, aproape orizontal, iar în zonele străzilor de pe versanți se prezintă în pantă, uneori foarte accentuată, cu suprafață caracteristică învâlnurii.

Comuna Marca are suprafața totală de 4.892 ha din care 3.318 ha teren agricol și 1.574 ha teren neagricol. Terenul agricol se compune din:

- ✓ arabil - 1.925 ha;
- ✓ pășuni - 455 ha;
- ✓ fânețe - 915 ha;
- ✓ vii - 23 ha.

Intravilanul se împarte pe localități în felul următor:

- ✓ Marca: 100,66 ha
- ✓ Port: 49,46 ha
- ✓ Leșmir: 247,94 ha
- ✓ Șumal: 108,33 ha
- ✓ Marca-Hută: 46,12 ha

Comuna Marca are următoarele vecinătăți:

- în vest: jud. Bihor;
- în nord și nord-est: comuna Ip;
- în sud și sud-est: comuna Halmașd.

Anexa nr. 2 la Statutul COMUNEI MARCA

Hidrografia, flora, fauna și tipul solurilor de la nivelul unității administrativ-teritoriale

Cursul principal de apă care străbate Comuna Marca este Barcău, care primește afluenți de dimensiuni reduse, cu lungimi și suprafețe cuprinse între 4-14 km și, respectiv 14-45 km². Râul este însoțit de luncă relativ întinsă (sute de metri), parte mlăștinoasă, inundabilă și dezvoltată asimetric, mai mult pe malul stâng. Formațiunile fiind predominant monoclinale, versanții sunt asimetrici, versantul drept mai abrupt, afectat de ravene și torenți, iar malul stâng mai domol.

Formele și treptele de relief variază, precum și complexitatea climatului Regiunii Nord Vest, care sunt principalii factori ce contribuie la formarea și etajarea solurilor.

Resursele pe care se bazează potențialul economic al comunei sunt:

- cariera de piatră din localitatea Marca
 - cariera de piatră din localitatea Porț
 - cariera de nisip din localitatea Porț
 - exploatari de gaze naturale și petrol în localitățile Leșmir și Șumal.
- Vegetația naturală a fost în cea mai mare parte înlocuită de culturi, dar se pot întâlni porci mistreți, căprioare, vulpi, fazani, potârnichi, iepuri, viezure.

Pe teritoriul comunei sunt amenajate diguri de apărare împotriva inundațiilor, au fost efectuate lucrări de amenajare a văii râului Barcău.

În perioada de primăvară, când precipitațiile căzute se suprapun topirii stratului de zăpadă acumulat anterior și în condițiile pantelor reduse și al numărului mare de organisme torențiale, se produc revărsări ale cursurilor de apă, acest fenomen fiind prezent și în perioada de vară, datorită precipitațiilor sub formă de averse de ploaie, care pot determina cantități însemnate de apă în perioade scurte de timp, determinând scurgeri de pe versanți și creșterea nivelurilor râurilor peste cotele de apărare. Mai rar, revărsările au loc în perioada de toamnă sau de iarnă.

Adâncimea de îngheț, conform STAS 6054 – 77 în raza comunei Marca este de 80 cm.

Clima regiunii este caracterizată printr-un climat transcarpatic, continental, care este influențat evident de relieful (topoclimat de adăpostire ori expoziție favorabilă).

Temperatura aerului:

- media anuală: +8 +9 0C
- variația medie lunară –3 0C +18 0C = 210C

Precipitații atmosferice:

- media multianuală = 700 – 800 mm
- maxima în 24 ore = 70 mm

Faptul că cea mai mare parte a precipitațiilor cade în perioada de primăvară, scurgerea de primăvară este predominantă: 40 – 45 % din scurgerea anuală, față de cea din timpul veri (20%) și din timpul toamnei (5 –10%).

Anexa nr. 3 la Statutul COMUNEI MARCA

Datele privind înființarea COMUNEI MARCA prima atestare documentară, precum și evoluția istorică

Marca prin însăși numele pe care îl poartă și-a câpătat un loc important în rolul istoric jucat încă din epoci cu mult înaintea erei noastre, datorită locului numit "Cetate" de pe dealul Muncelului, unde strămoșii noștri daci și-au întemeiat și întărit vatra, fiind una din "cele mai impresionante fortificații de acest fel descoperite până în prezent, în zona piemontană vestică și nord-vestică a Munților Plopișului dintre Crișul Repede și Crasna." Ridicată în sec. al II.-lea î.en., a dăinuit până în sec.I, en. și a servit ca loc de apărare și supraveghere, datorită condițiilor oferite de dealul Muncelului, care domină zona printre dealurile din spate și prin valea strămtă a râului Barcău. Atacatorul nu se putea apropia la mai puțin de 2 Km. de cetate, mișcările lui puteau fi supravegheate cu mult înainte de a ajunge în zona montană. Dinspre Vest acesta trebuia să treacă de pădurile și apoi de fortificațiile de pământ și lemn ridicate de stăpânii cetății.5 (S. Dumitrașcu, V.Lucăcel, Cetatea Dacică de la Marca, 1974:6)

În urma săpăturilor începute în anul 1972 au ieșit la iveală materiale prețioase: cioburi ceramice, vase borcan, fructiere, străchini lucrate cu mâna, apoi vârf de lance, topor și cujiț de fier, rășniță rotundă de calcar, verigi, catarame, piese de îmbrăcăminte și ceramică modelată la roată, o figurină din lut ars semănând cu un idol. Tot de la Marca provine și un tezaur de argint care se păstrează la Viena, o brățară cu cap de șarpe și o cană de argint. (Oc.: 17-22)

Descoperirea unei monede romane dovedește că cetatea a fost locuită în sec.I, en., ceea ce înseamnă că este posibil ca dacii de la Marca să fi participat la luptele cu romanii. După părăsirea fortificației, locuitorii n-au părăsit regiunea menținând legăturile economice, încorporându-se în existența cotidiană a noilor prefăceri din acea epocă.

"Cetatea de la Marca a fost ridicată, locuită și apărată de dacii din Valea Barcăului. Cultura lor materială ni-i "trădează" fără nici un fel de tăgadă și indoială: Cestiile neașe neîntâlnite la alte neamuri contemporane, vasele-borcan, fructierele modelate cu mâna și la roată, fragmentele de chiupuri ornamentate cu benzi de linii de val... de aici ca și din alte așezări ne demonstrează o dezvoltare unitară a civilizației dacice, desigur neuniforme, ci cu trăsături zonale dar impresionant este faptul că din Moldova, Muntenia sau Banat până în părțile de nord- vest ale Daciei se lucrau aceleași tipuri ceramice." (O.C., 27).

Organizarea administrativă predominantă era de natură rurală cu obști teritoriale de diferite dimensiuni și cu recunoașterea unei ierarhizări cu responsabilități, respectiv calitatea de juzi, cneji, oameni buni și bătrâni. (homines boni et veterani), deveniți cu timpul elita economică din administrația locală; criteriul unic fiind pământul – mărimea posesiei, cu denumiri cnezate, țări, codri. Ei, juzii aveau atribuții administrative, fiscale, judecătorești și militare. Zona teritorială Nusalău-Marca ținea în sec. IX-X de Voievodatul lui Menumorut.

Cucerirea teritoriului intracarpatic de către regalitatea maghiară la sfârșitul secolului al XII-lea și începutul secolului al XIII-lea a adus cu sine și modelul de administrare teritorială preluat din Apus, având la bază interesele politice și economico - sociale de întărire și apărare a teritoriului, adică înființarea de noi comitate peste vechile țări, voievodate și cnezate românești.

Constituirea în jurul unei cetăți sau a unui castru a comitatului o explică chiar numele: *vármegeye*, care este format din termenii *vár* (= cetate) și *megeye* (= hotar, ținut), ultimul fiind întâlnit în documentele medievale sub forma *mega*, după cum reiese din actul de hotărnicire a Abatiei Tihany, emis în 1055 de regele Andrei I (1046-1060) (*Acta terrae septemcastrensis* II. 2003. pag.155).

Comitatul Crasna s-a constituit în jurul cetății Crasna sec. al XI-lea. Conducerea comitatului o forma: "Curialis comes, maior exercitus, maior civitas și iobagi, jeleri". Cetatea era o instituție economică, administrativă, militară și judecătorească. Inițial între cele b "moșii" ale Crasnei se număra Bognis, Nușfalău și Ip de care ținea și Marca. Șimleul, întărindu-se va prelua aceste atribuții comitatense de care foarte multă vreme va aparține Marca. Treceea peste "Tara lui Menumorut" și împărțirea ei în comitatele Zotmar, Solnocul Interior, Exterior și Mijlociu sunt amintite în documentele de la cumpăna secolelor 12 și 13. Se atestă astfel faptul că ele existau în jurul anilor 1200. (OC.p.156)

Comitatele maghiare au suferit numeroase modificări, în perioada Regatului Ungariei de până la Bătălia de la Mohacs, și în perioada vasalității față de Turcia a principatului Transilvania, cit și în perioada apartenenței directe la Austria, de până în 1867. În perioada primelor decenii ale secolului al XVIII-lea, Comitatul Crasna aparținea numai din punct de vedere juridic de Principatul Transilvaniei, de facto el fusese alipit Ungariei încă din 1687 de care depindea din punct de vedere fiscal. Ultimele modificari administrative ale comitatelor au avut loc după instaurarea monarhiei dualiste în Imperiu și includerea Transilvaniei în noul regat al Ungariei, când satele Marca, Poț, Leșmir și Șumal aparțineau de districtul Iplului.

Noul comitat Sălaj avea să fie compus din fostele comitate Crasna și Solnocul de Mijloc plus Plasa Unguraș din Comitatul Dăbâca. Centrul de reședință era orașul Zălau și avea în subordine 10 plase. Plasa Șimleu avea în componență 11 comune între care și Marca

Conform registrelor de stare civilă conduse din 1895 în mod oficial se poate distinge evoluția comunelor de-a lungul a mai bine de 100 de ani, astfel numai Marca împreună cu satul Marca-Huta, are cea mai îndelungată organizare administrativă și până în prezent, apartenența de un district sau loc notarial nu a întrerupt activitatea civică.

Administrația românească după Marea Unire avea să se instaureze la Marca printr-un

Consiliu sătesc, având un primar ales de comunitate. Au fost primari:

Notariatul Marca: Vasile Jura, Flore Neaga, Ioan Ardeleanu, Dumitru Roșan și

Gheorghe Pop.

Notariatul Leșmir, (primar Ziros Iuliu), cuprindea satul Șumal-primar: Teodor Sava; și

Poț, primar Gheorghe Tegzeș.

Leșmirul a fost constituit ca și comună distinctă în majoritatea perioadelor.

Apartenența comunei era la plasa Șimleului, cu toate schimbările administrative din perioada interbelică și anii 1940, 1949, când aparținea de raionul Șimleu, Regiunea Crișana. Existau în acele timpuri de fapt două comune: Leșmir împreună cu satul Șumal și Marca cu satele Poț și Huta. Satul Leșmir însa, între anii 1950-1956 a aparținut de comuna Marca. Din anul 1968, s-a revenit la organizarea teritorială a țării și s-a reînființat județul Sălaj, când Leșmirul și Șumalul au intrat în componența comunei Marca. După 1968, comuna a pastrat înfățișarea din prezent.²

Marca este atestată documentar din anul 1314 cu denumirea de Markus (Coc.Rom.C.,bl:227), 1327 Seck (Györfly Gy.666), 1343 Markusy, 1479 Marka, Szek (Petri IV:44) 1750 Szék (c.A.), 1854 Markaszék, Marcasic (Bul.83), 1930 Marca, 1966 Marca.³

Atestarea documentară a localității are la bază toponimul latinesc Marcus. Este un nume vechi, care are la origine numele zeului războiului, Marte, (la început era și divinitate agrară, căreia îi era închinată prima lună a primăverii, martie.) era purtat de băieții născuți în luna martie. Marcus, Martinus (format cu un alt sufix) deci Marc și Martin, copii dedicați lui Marte. Romanii l-au dus în toate provinciile cucerite de ei. Așa a pătruns și la evrei, cunoscut fiind Marcu – din evanghelie. Prin intermediul grecilor a pătruns la slavi și sub forma Marko a ajuns și la români. Formele grecești Markos, Markelos au stat la baza multor derivate: Marcu, Marcea, Marcoș, Mărcuș, Marcel, Marcian, Marcela, Mărci - Mărcuță ș.a.³

În cazul toponimului Marca, considerăm important să amintim și faptul că cetatea dacică ca fort de apărare a fost luată în considerare în evul mediu timpuriu, când au fost ridicate aici fortificații din zidărie și piatră, având în vedere și defileul Barcăului. Toponimia locului de “Porti” și “Marca” subliniază faptul că aici era însemnat, marcat un loc de trecere și un spațiu de hotar. Garnizoana militară instalată pentru apărarea acestui hotar de invazia tătară din 1241, atestă acest fapt.

Cu privire la componenta “szék”, scaun, ce apare la 1479,8 (Petri IV:44) credem că asocierea s-a produs datorită numelui unei moși, care se numea Szek așa cum o alta se numea Markóháza și nu existența unui scaun de judecată. Sensul apelativului maghiar de scaun se putea referi la un loc mai ridicat, la un colț de piatră, cu o anumită semnificație. Este posibil ca așezarea să fi avut inițial două componente având în vedere și locurile moșilor menționate, pe care în mod obișnuit apar și așezările a căror denumire au preluat-o. Documentele privind procesele îndelungate, începute în 1479, privind moștenirile unor moși ocupate de familia Ippi, confirmă existența numelor acestora: “Ipp, Szek, Néházá, Marca, Felső-Kaznach, Alsó sau Kis-Kaznach, toate din județul Crasna”. Un alt document de danie din 1589, emis de voievodul Sigismund Bathori, în favoarea lui Ippi László, Kardos József și moștenitorii, amintește clar moștile Marca și Szek. (Petri, Oc.).

Schimbările posesiilor între familii, moșteniri sau în urma unor procese, au loc până în prima jumătate a secolului al XIX-lea. Între aceste documente și altele apar numele familiilor posesoare de moși dar și alte date privind populația, apartenența etnică și confesională.

În anul 1733 se consenmează existența a 48 de familii de români greco-catolici, care aveau doi preoți. Unul se numea Mihalai. De asemenea exista biserica și școala cu o sală de clasă construite din piatră. Sigiliul bisericii, păstrat până nu de mult, Sigillum ecclesiae Markaszek, 1839 ca și registrele parohiale din 1850 confirmă aceste date. Un document, datat 1750, menționează și el biserica, existența unui preot, a cantorului, a unui visticernic și a unui număr de 363 de credincioși greco-catolici. Exista o parcelă interioară de pământ, preotul având dreptul la 4 jugăre de pământ arabil și teren de 9 căruțe de fân.

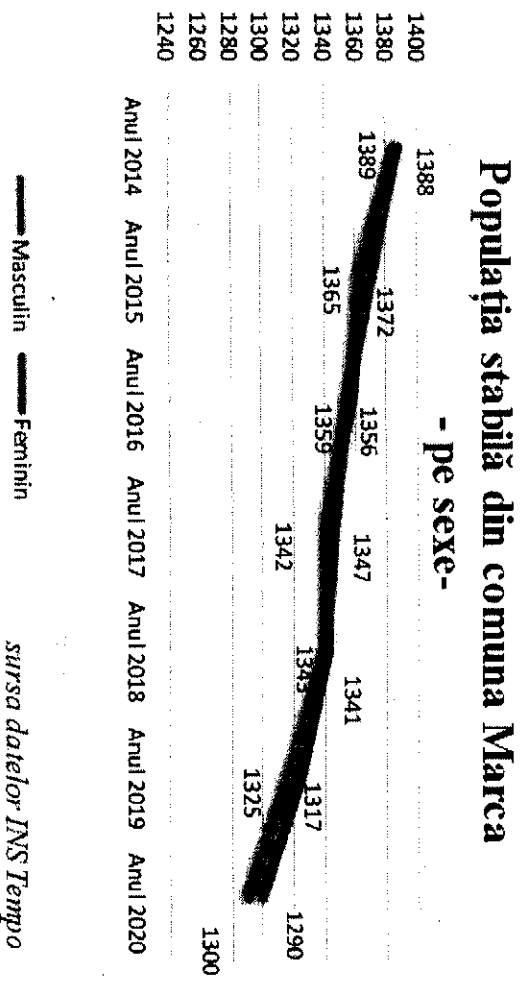
În vederea respectării principiului continuității, greco catolicii au cerut aprobarea reînființării Parohiei Greco-Catolice, Marca, a cărei activitate s-a reluat începând cu data de 14 martie 2010, fiind numit preot paroh, Ionel Costas din Port.

Biserica ortodoxă s-a construit începând cu anul 1981, pe vremea părintelui Păușan Ioan, cu hramul Sf.Arth. Mihail și Gavril, lucrările de finisaj și împodobire fiind încheiate de preotul Ioan Marian în anul 1987, când a fost și sfințită în prezența PS Vasile Coman. Alături de biserică s-au construit casa parohială și un așezământ care cuprinde o capelă, o bibliotecă, un birou și sălile Muzeului etnografic, terminate prin grija părintelui Marian și binecuvântate de PS Ioan Mihalțan.

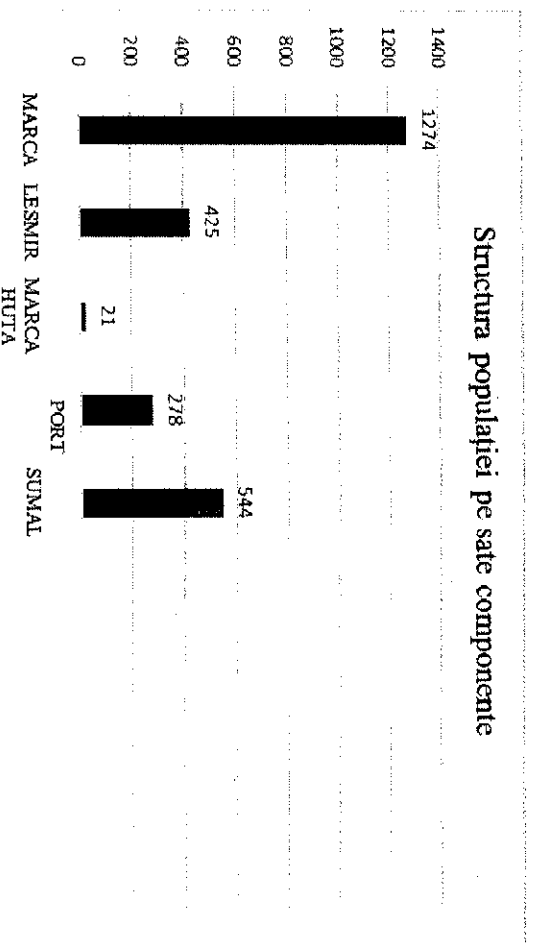
Anexa nr. 4 la Statutul COMUNEI MARCA

Componenta și structura populației COMUNEI MARCA, defalcate pe localități componente

La data de 1 ianuarie 2020, conform datelor INS, populația stabilă din comuna Marca era de 2590 locuitori, numărul acestora suferind de la an la an modificări vizibile, înscrind astfel un trend descendent, plecând de la o populație stabilă de 2777 locuitori în anul 2014.

Conform datelor preluate din Recensământul Populației 2011, localitatea Marca este structurată în 5 sate componente: Marca, Port, Leșmir, Șumal, Marca-Huță.

Evoluția populației

Numărul populației este un indicator de maximă generalitate, privit înțordeauna în strânsă legătură cu caracteristicile de spațiu și timp. Ca urmare, combinarea celor trei caracteristici (efectiv, spațiu, timp), justifică utilizarea unor noțiuni distincte privind acest indicator. Având în vedere teritoriul pe care îl locuiește, deosebit: numărul populației unei localități, al unei zone (regiuni), al unei țări, al unui continent sau al populației mondiale. Privită prin prisma diverselor caracteristici demografice, socio-economice, culturale, teritoriale etc., care o definesc, populația este o colectivitate eterogenă. În cadrul ei se pot individualiza însă subcolectivități sau subpopulații, care se caracterizează printr-un grad mai ridicat de omogenitate decât ansamblul din care fac parte, având la bază:

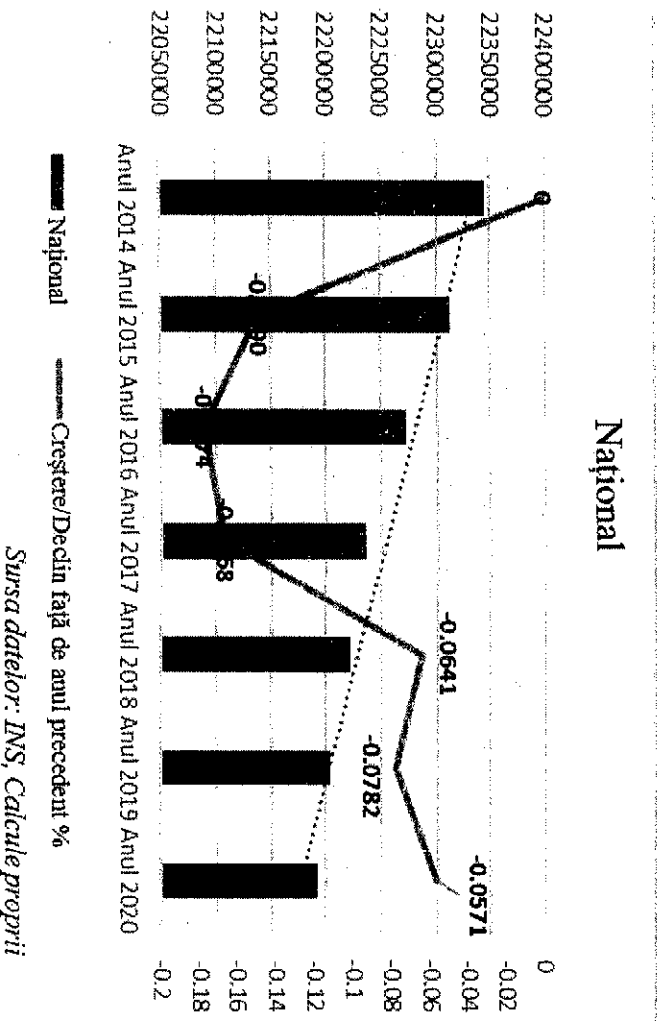
- caracteristici cantitative: dinamică, mobilitate, densitate, structură;
- caracteristici calitative: resurse de muncă, relații sociale, tradiții, obiceiuri.

Numărul înregistrat al populației este numărul determinat nemijlocit cu prilejul recensământului populației sau al altor operații statistice similare, reprezentând populația la momentul critic al înregistrării, ca număr fizic. Acesta este primordial în demografie, pe baza lui efectuându-se diferite calcule demografice, fapt pentru care el este readus – cu procedee relativ simple – la momentul 1 ianuarie al anului respectiv. De asemenea, cu ajutorul numărului populației se determină densitatea acesteia, precum și indicatorii foarte importanți ai ritmului mediu de creștere demografică.

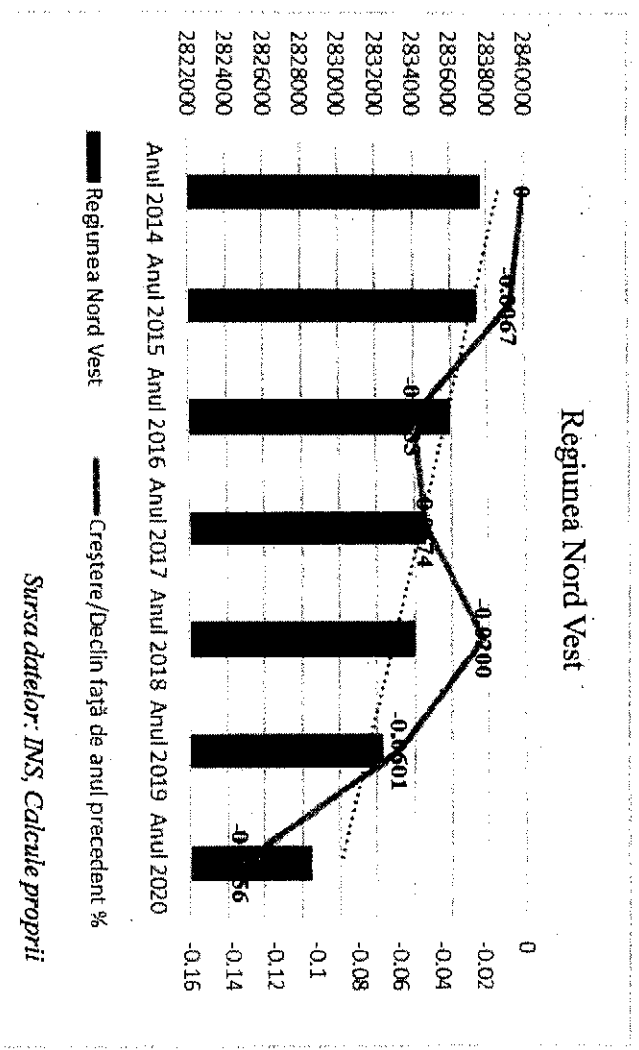
Numărul populației indică numărul de locuitori de pe un anumit teritoriu la un moment dat.

Acesta își etalează valoarea atunci când este însoțit de repartizare teritorială și de structuri, fiind un indicator fundamental pentru determinarea intensității fenomenelor demografice.

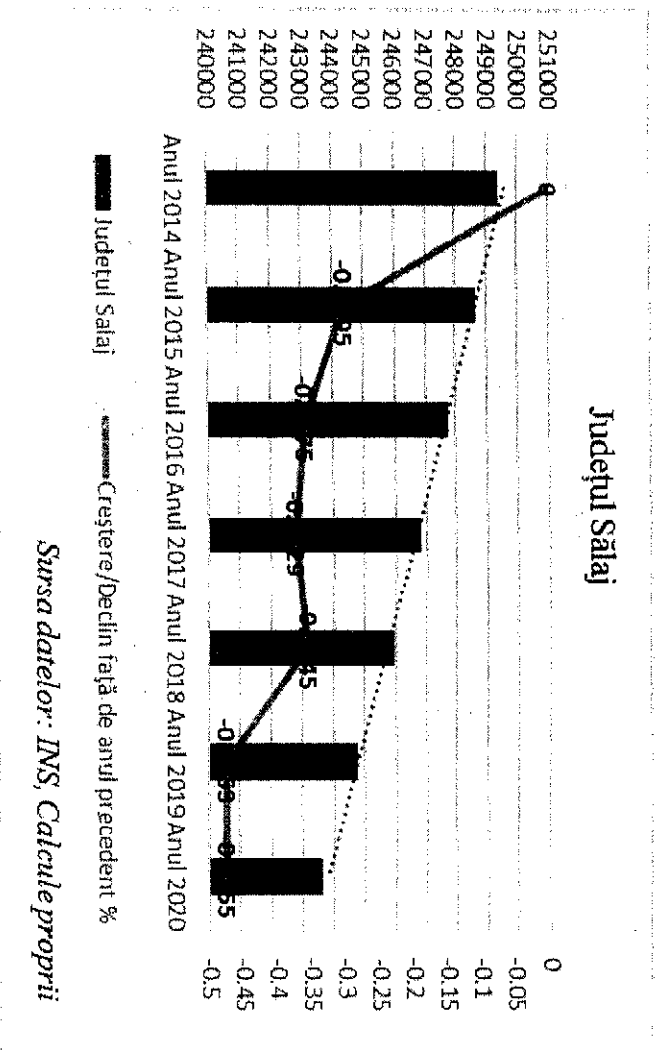
Analizând datele statistice existente la data de 1 ianuarie 2020, populația stabilă la nivel național era de 22191818 locuitori. Între anii 2014-2020 se observă un declin de -0,69 %.

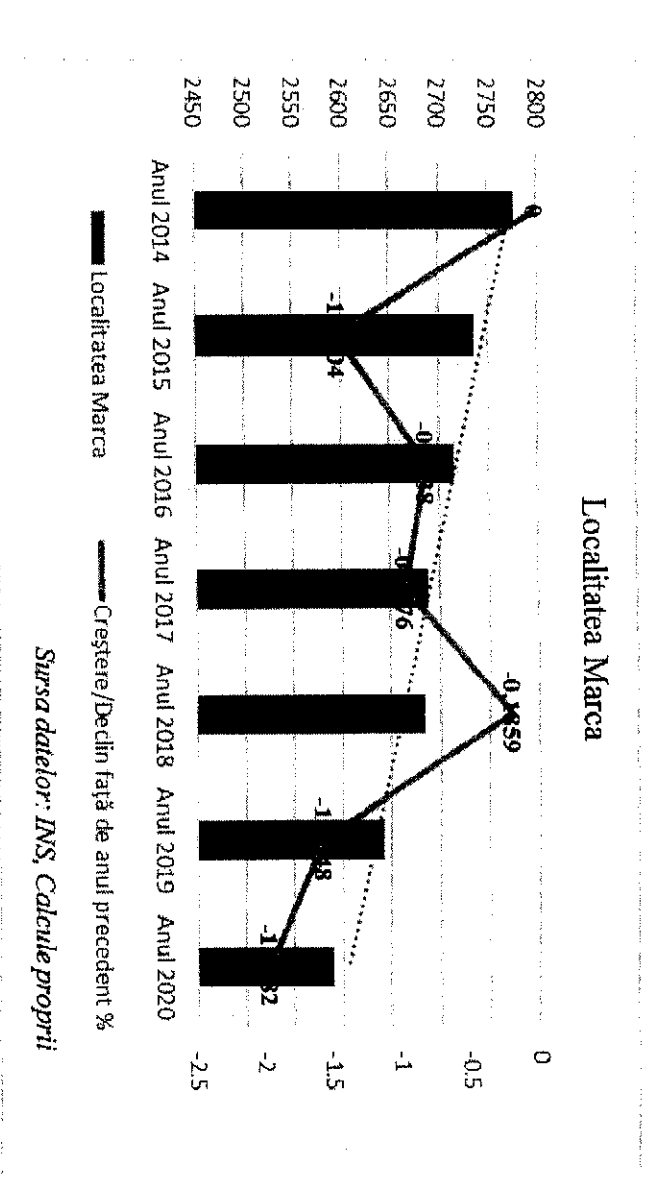
Dintre cele opt regiuni de dezvoltare în anul 2020, conform datelor INS Tempo, Regiunea Nord Vest avea o populație de 2828521 locuitori, evoluția populației înregistrând un trend descendent în perioada 2014-20120. Comparativ cu aceeași perioadă a anului, în 2014, populația Regiunii Nord Vest a înregistrat o scădere de - 0,32%.

Județul Sălaj avea la 1 ianuarie 2020, o populație stabilă de 243.637 locuitori, iar din graficul alăturat se observă că în perioada anilor 2014-2020 au existat fluctuații. În anul 2019 erau înregistrați 244801 locuitori, iar diferența dintre 2014-2020 este de -2,31%.

În comuna Marca, în anul 2020 declinul populației era de -6,73%, iar între anii 2014-2020 valorile au fluctuat, valoarea cea mai scăzută s-a înregistrat în anul 2020 cu un declin de -1,96%. Potrivit datelor INS, populația stabilă din localitate a fost de 2.590 persoane la 1 ianuarie 2020.

Densitatea populației

Reflectă gradul de intensitate a populației unui anumit teritoriu prin raportarea numărului de locuitori la anumite suprafețe diferite în privința modului de utilizare.

Ca formulă de calcul, densitatea populației reprezintă numărul de persoane pe unitate de suprafață, măsurându-se în general în persoane pe kilometru pătrat, obținându-se prin împărțirea numărului de locuitori la suprafață în kilometri pătrați.

Conform prelucrării datelor INS Tempo, în anul 2020 pe teritoriul comunei Marca densitatea populației era de 0,53 locuitori pe km². Analizând datele din anii anteriori, se observă o ușoară fluctuație a populației pe km², conform datelor din tabelul de mai jos :

Locuitori/km ²		Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020

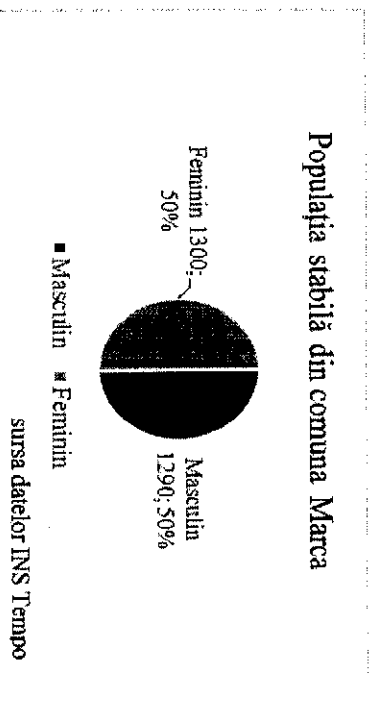
Au fost analizate date privind densitatea populației la nivelul județului Sălaj, al regiunii Nord Vest, precum și la nivel național astfel:

Locuitori/km ²	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
Județul Sălaj	0,65	0,64	0,64	0,64	0,64	0,63	0,63
Regiunea Nord Vest	0,83	0,83	0,83	0,83	0,83	0,83	0,83
Național	0,94	0,94	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93

Sursa datelor : date INS Tempo, calcule proprii

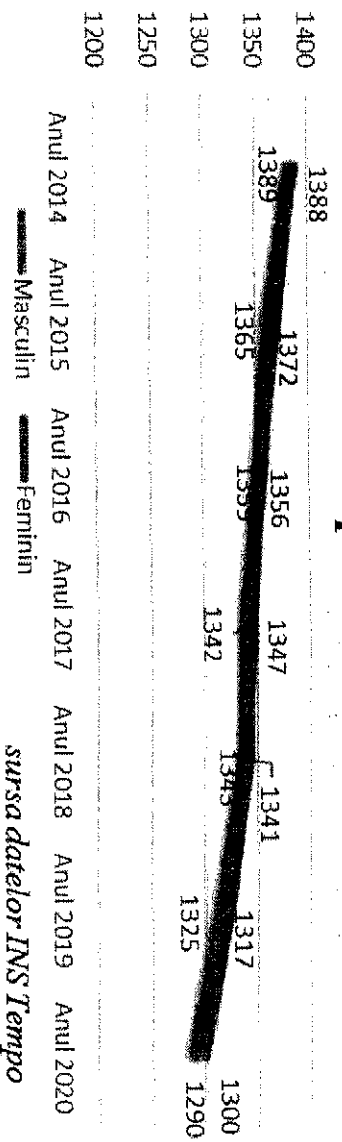
Structura populației Structura populației pe sexe

Conform datelor INS Tempo, în anul 2020, structura populației din localitate este echilibrată : populația masculină are un procent de 50%, iar diferența de 50% îl reprezintă populația feminină.

Populația stabilă din comuna Marca

- pe sexe-

Anexa nr. 5. la Statutul COMUNEI MARCA

**Componenta nominală, perioada/perioadele de exercitare ale mandatelor aleșilor
locali de la nivelul COMUNEI MARCA precum și apartenența politică a acestora,
începând cu anul 2000**

PRIMAR

a) mandatul 2000-2004

Nr. crt.	Nume și prenume	Apartenența politică	Perioadă
0	1	2	3
1.	GUTI KAROLY	PD	2000-2004

b) mandatul 2004-2008

Nr. crt.	Nume și prenume	Apartenența politică	Perioadă
0	1	2	3

1.	ROȘAN DUMITRU	PD-L	2004-2008
----	---------------	------	-----------

c) mandatul 2008-2012

Nr. crt.	Nume și prenume	Apartenența politică	Perioadă
0	1	2	3
1.	ROȘAN DUMITRU	PD-L	2008-2012

d) mandatul 2012-2016

Nr. crt.	Nume și prenume	Apartenența politică	Perioadă
0	1	2	3
1.	ȘUMĂLAN DAN-IOAN	PSD	2012-2016

e) mandatul 2016-2020

Nr. crt.	Nume și prenume	Apartenența politică	Perioadă
0	1	2	3
1.	ȘUMALAN IOAN	PNL	2016-2020

f) mandatul 2020 -prezent

Nr. crt.	Nume și prenume	Apartenența politică	Perioadă
0	1	2	3
1.	ȘUMALAN IOAN	PNL	2020-2024

**I. CONSILIERI
LOCALI c) mandatul
2000-2004**

Nr. crt.	Nume și prenume	Apartenența politică	Perioadă
0	1	3	4
1.	ZAH FLORIAN	P.R.M	2000-2004
2.	ROȘAN IOAN	P.D.S.R	2000-2004
3.	CRĂCIUN OLIMPIU	P.D	2000-2004
4.	SIMUȚ PAVEL	P.D	2000-2004
5.	LUP GHEORGHE	P.D	2000-2004
6.	CRÎȘAN PAVEL	P.U.N.R	2000-2004
7.	ROȘAN DUMITRU	Apr	2000-2004
8.	CRĂCIUN PAVEL	P.P.D.R	2000-2004
9.	PUȘCAȘ TIBERIU	A.N.C.D	2000-2004
10.	ROȘAN GHEORGHE	A.N.C.D	2000-2004
11.	NAGY GHEIZA	U.D.M.R	2000-2004
12.	H.POP IOAN	Apr	2000-2004
13.	HOȘKO MARIA	Delegat Satesc	2000-2004

d) mandatul 2004-2008

Nr. crt.	Nume și prenume	Apartenența politică	Perioadă
0	1	3	4
1.	CRĂCIUN PAVEL	P.D	2004-2008
2.	DRAGOȘ DOREL	P.D	2004-2008
3.	ERDEL YI BELA-IULIU	UDMR	2004-2008
4.	FAZAKAS SANDOR	UDMR	2004-2008

5.	GUTI KAROLY	P.D	2004-2008
6.	LUP GHEORGHE	P.D	2004-2008
7.	POP VASILE - FLORIAN	PNL	2004-2008
8.	PUȘCAȘ TIBERIU	PNTCD	2004-2008
9.	SILAGHI VIOLETA- VALERIA	PD	2004-2008
10.	SIMUȚ PAVEL	PD	2004-2008
11.	ȘUMĂLAN VIORICA	PIN	2004-2008

e) mandatul 2008-2012

Nr. crt.	Nume și prenume	Apartenența politică	Perioadă
0	1	3	4
1.	BORZAȘ IULIU	UDMR	2008-2012
2.	CASON LEONTIN	PSD	2008-2012
3.	ERDELY BELA-IULIU	UDMR	2008-2012
4.	GOZMAN-POP GAVRIL	PD-L	2008-2012
5.	GUTI KAROLY	PD-L	2008-2012
6.	LUP GHEORGHE	PD-L	2008-2012
7.	BALOTA LUCIAN	PD-L	2008-2012
8.	PORTAN IOAN	PD-L	2008-2012
9.	POP VASILE- FLORIAN	PNL	2008-2012
10.	PUȘCAȘ TIBERIU	PNTCD	2008-2012
11.	SILAGHI VIOLETA- VALERIA	PD-L	2008-2012
12.	ȘUMĂLAN DAN-IOAN	PIN	2008-2012
13.	BUBOI PAVEL ROMICA	PSD	

f) mandatul 2012-2016

Nr. crt.	Nume și prenume	Apartenența politică	Perioadă
0	1	3	4
1.	BORZAȘ IULIU	UDMR	2012-2016
2.	BUBOI PAVEL-ROMICA	PSD	2012-2016
3.	COSTRUȚ PAVEL	PNL	2012-2016
4.	CRĂCIUN PAVEL	PSD	2012-2016
5.	FARCAȘ ADRIAN- CONSTANTIN	PDL	2012-2016
6.	BALOTA LUCIAN	PDL	2012-2016
7.	LONTE IOAN	PSD	2012-2016
8.	POP FLORIN CRINEL	PDL	2012-2016
9.	POP VASILE-FLORIAN	PNL	2012-2016
10.	COSTEA VALERIU	PNL	2012-2016

11.	PUȘCAS TIBERIU	PNTCD	2012-2016
12.	ROȘAN DUMITRU	PDL	2012-2016
13.	ZAH SORIN	PSD	2012-2016
14.	BORZAȘI IULIU	UDMR	2012-2016

g) mandatul 2016-2020

Nr. crt.	Nume și prenume	Apartenența politică	Perioadă
0	1	2	3
1.	BORZAȘI IULIU	UDMR	2016-2020
2.	COSTEA VALERIU	PSD	2016-2020
3.	COSTRUȚ PAVEL	PNL	2016-2020
4.	CRĂCIUN NICUȘOR	PNL	2016-2020
5.	CRĂCIUN OLIMPIU-IOAN	PNTCD	2016-2020
6.	GOZMAN-POP MIHAI	PSD	2016-2020
7.	LAZOC IOAN-MITICĂ	ALDE	2016-2020
8.	LONTE IOAN	ALDE	2016-2020
9.	OPRIȘ NICUȘOR-MARCEL	PNL	2016-2020
10.	POP FLORIN-CRINEL	PNL	2016-2020
11.	ȘUMĂLAN CRISTIAN-OVIDIU	PSD	2016-2020
12.	GOZMAN-POP GABRIEL-SABIN	ALDE	2016-2020
13.	ROȘAN DUMITRU	PNL	2016-2020
14.	DOMBI ARPAD	UDMR	2016-2020

h) mandatul 2020-prezent			
Nr. crt.	Nume și prenume	Apartenența politică	Perioadă
0	1	2	3
1.	ARDELEAN TEODOR	PSD	2020-2024
2.	BĂDĂCEAN COSMIN-IOAN	PSD	2020-2024
3.	BLIDAR SORIN-IOAN	PNL	2020-2024
4.	COSTRUȚ PAVEL	PNL	2020-2024
5.	DOMBI ARPAD	UDMR	2020-2024
6.	LAZOC-IOAN MITICA	PSD	2020-2024
7.	LONTE IOAN	PMP	2020-2024
8.	OPRIȘ NICUȘOR MARCEL	PNL	2020-2024
9.	PUȘCAS DĂNUȚ VASILE	PNL	2020-2024
10.	STRAVA VASILE-DORIN	PSD	2020-2024
11.	ZMOLE FLORIAN-DUMITRU	PNL	2020-2024

II. VICEPRIMARI**a) mandatul 2000-2004**

Nr. crt.	Nume și prenume	Apartenența politică	Perioadă
0	1	2	3
1.	ROSAN DUMITRU	APR	2000-2004

b) mandatul 2004-2008

Nr. crt.	Nume și prenume	Apartenența politică	Perioadă
0	1	2	3
1.	BORZASI IULIU	UDMR	2004-2008

c) mandatul 2008-2012

Nr. crt.	Nume și prenume	Apartenența politică	Perioadă
0	1	2	3
1.	BORZASI IULIU	UDMR	2008-2012

d) mandatul 2012-2016

Nr. crt.	Nume și prenume	Apartenența politică	Perioadă
0	1	2	3
1.	POP VASILE-FLORIAN	PNL	2012-2016
2.	COSTEA VALERIU	PNL	2012-2016
3.	BORZASI IULIU	UDMR	2012-2016

e) mandatul 2016-2020

Nr. crt.	Nume și prenume	Apartenența politică	Perioadă
0	1	2	3
1.	CRĂCIUN NICUȘOR	PNL	2016-2020
2.	LAZOC IOAN MITICĂ	ALDE	2016-2020

f) mandatul 2020-prezent

Nr. crt.	Nume și prenume	Apartenența politică	Perioadă
0	1	2	3
1.	ZMOLE FLORIAN-DUMITRU	PNL	2020-2024

Anexa nr. 6 la Statutul COMUNEI MARCA

Procedura privind acordarea titlului de cetățean de onoare al Comunei, respectiv a certificatului de fiu/fică al/a Comunei MARCA

Art. 1. – Titlul de “Cetățean de onoare al Comunei MARCA”, denumit în continuare Titlu reprezentă cea mai înaltă distincție acordată de către Consiliul Local al Comunei MARCA.

Art. 2. – Certificatul de “Fiu/fică al/a Comunei MARCA” denumit în continuare Certificat reprezentă distincția acordată de către Consiliul Local al Comunei MARCA persoanelor născute în Comuna MARCA, la împlinirea vârstei de 18 ani.

Art. 3. – Titlul și Certificatul se pot acorda la inițiativa:

- a) Primarului;
- b) Consilierilor locali;
- c) Unui număr de cel puțin 5% din numărul total al locuitorilor cu drept de vot înscrși și Registrul electoral cu domiciliul sau reședința în unitatea administrativ-teritorială respectivă.

Art. 4. – Acordarea Titlului și a Certificatului nu este condiționată de cetățenie, naționalitate, vârstă, domiciliu, sex, religie, apartenență politică.

Art. 5. - Titlul și Certificatul au următoarele caracteristici:

- a) este personal;
- b) este netransmisibil;
- c) este un drept al titularului;
- d) are valabilitate nedeterminată.

Art. 6. - Sunt îndreptățite să fie propuse pentru acordarea Titlului, categoriile de persoane sau personalități care se găsesc în una din următoarele situații:

- a) personalități cu recunoaștere națională sau universală care și-au pus amprenta asupra dezvoltării Comunei MARCA și a imaginii acestuia;
- b) personalități care, prin realizările lor deosebite, au făcut cunoscut numele Comunei MARCA, în țară și străinătate;
- c) persoane care, prin acțiunile lor, au preîntâmpinat producerea de evenimente deosebit de grave, sau prin sacrificiul suprem au salvat viețile concetățenilor lor, în Comuna MARCA;
- d) persoane care, prin acțiunile lor dezinteresate (donații, acțiuni umanitare, etc.), au produs o îmbunătățire simțitoare a condițiilor de viață a locuitorilor Comunei MARCA;
- e) foști deținuți politici sau veterani de război care prin activitatea lor ulterioară au un aport la realizarea unei imagini pozitive a **COMUNEI MARCA** în lume;
- f) sportivi din **COMUNA MARCA** care au obținut rezultate deosebite în competiții sportive internaționale;
- g) alte situații stabilite prin regulamentul de organizare și funcționare al consiliului județean/local, după caz.

Art. 7. - Nu pot deține Titlul, persoanele care se găsesc în una din următoarele situații:

- a) condamnate prin hotărâre judecătorească definitivă, pentru infracțiuni contra statului, crime împotriva umanității, fapte penale;
- b) care au dosare pe rol, în cauze care ar leza imaginea Titlului, propunerea se va face după clarificarea situației juridice.

Art. 8. – (1) Persoanele prevăzute la art. 3 solicită acordarea Titlului sau a Certificatului prin depunerea unui dosar la unitatea administrativ-teritorială respectivă.

(2) Dosarul prevăzut la alin. (1) cu privire la acordarea Titlului cuprinde cel puțin următoarele înscrisuri:

- a) Actul de identitate (copie vizată în conformitate cu originalul);
- b) Curriculum vitae (în original);
- c) Certificat de cazier judiciar (în original);
- d) Actul de deces al celui propus, după caz, (copie vizată în conformitate cu originalul).

(3) Dosarul prevăzut la alin. (1) cu privire la acordarea Certificatului cuprinde cel puțin următoarele înscrisuri:

- a) Actul de identitate (copie vizată în conformitate cu originalul);
- b) Curriculum vitae (în original).

(4) Persoanele prevăzute la art. 3, după înregistrarea dosarului depun la secretarul general al unității administrativ-teritoriale proiectul de hotărâre de consiliu însoțit de referatul de aprobare și dosarul prevăzut la alin. (2) sau (3).

(5) Proiectul de hotărâre prevăzut la alin. (4) este înscris pe ordinea de zi a ședințelor consiliului dacă sunt îndeplinite prevederile art. 136 alin. (8) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ.

(6) Proiectul de hotărâre prevăzut la alin. (4) este dezbătut în ședință ordinară sau extraordinară.

(7) Hotărârea privind acordarea Titlului sau a Certificatului, după caz, se adoptă cu majoritatea absolută a consilierilor consiliului local sau județean, după caz.

(8) Propunerile respinse nu pot fi reintroduse în dezbateri pe perioada mandatului în curs.

(9) Decernarea Titlului se face de către Primarul **COMUNEI MARCA**, în cadrul ședințelor ordinare sau extraordinare ale Consiliului Local **AL COMUNEI MARCA**.

(10) Acordarea Certificatului se face de către Primarul **COMUNEI MARCA**, în cadrul unei festivități care se organizează de către Primar.

Art. 9. – Înmânarea Titlului se realizează după cum urmează:

- a) președintele de ședință anunță festivitatea ce urmează să se desfășoare;
- b) primarul **COMUNEI MARCA** prezintă referatul de aprobare care a stat la baza propunerii de Hotărâri Consiliului Local;
- c) primarul **COMUNEI MARCA** înmânează Diploma de „Cetățean de onoare al

COMUNEI MARCA” persoanei laureate sau persoanei care o reprezintă;

d) ia cuvântul persoana laureată sau reprezentantul acesteia;

e) pot să ia cuvântul și alte persoane prezente care doresc să sublinieze pe scurt meritele laureatului;

f) laureatul sau, după caz, persoana care îl reprezintă, este invitat/ă să scrie câteva rânduri în Cartea de onoare a **COMUNEI MARCA**.

Art. 10. – Deținătorii, în viață, ai Titlului dobândesc următoarele drepturi specifice:

a) dreptul de a lua cuvântul în ședințele Consiliului Local al **COMUNEI MARCA** la dezbaterea materialelor care privesc întreaga comunitate;

b) dreptul de a participa la toate manifestările desfășurate sub patronajul Consiliului Local al **COMUNEI MARCA** sau în care acesta este co-organizator;

c) dreptul de a căători gratuit pe toate mijloacele de transport în comun din **COMUNA MARCA**;

d) dreptul de a participa gratuit la toate manifestările cultural-sportive organizate de instituțiile aflate în subordinea Consiliului Local.

e) alte drepturi stabilite prin regulamentul de organizare și funcționare al Consiliului Local al **COMUNEI MARCA**.

Art. 11. – Drepturile prevăzute la art. 6 încetează în următoarele situații:

- a) decesul titularului;
- b) retragerea Titlului.

Art. 12. – Titlul se retrage în următoarele situații:

- a) atunci când ulterior decernării, apar incompatibilitățile prevăzute la art.7 a);
- b) atunci când persoana laureată produce prejudicii de imagine sau de altă natură **COMUNEI MARCA**, locuitorilor săi sau țării.

Art. 13. – Retragerea Titlului se face de către Consiliul Local al **COMUNEI MARCA**, după următoarea metodologie:

- a) este sesizat Consiliul Local al **COMUNEI MARCA** de către persoanele menționate la art. 3;
- b) dezbaterea cazului se va face în cadrul comisiilor Consiliului local;
- c) retragerea Titlului se va face prin Hotărâre a Consiliului Local, adoptată cu majoritate absolută, cu aplicarea prevederilor art. 8 pentru dezbaterea candidaturii;
- d) la ședința consiliului va fi invitat deținătorul Titlului, iar dacă va fi prezent i se va acorda cuvântul, la solicitarea sa.

Art.14. - Cetățenii de Onoare au datoria de a promova imaginea **COMUNEI MARCA**.

Art.15. - Fiecare Cetățean de Onoare va planta un copac pe care va fi aplicată o plăcuță cu numele acestuia.

Art. 16. – Informațiile publice referitoare la „Cetățenii de onoare” vor fi publicate și în format electronic pe pagina de internet a unității administrativ-teritoriale respective.

Art. 17. – Legitimarea Cetățenilor de onoare sa va face în baza unui înscris denumit Brevet, semnat de către Primarul **COMUNEI MARCA**.

Anexa nr. 7 la Statutul COMUNEI MARCA

Rețeaua rutieră

A. Drumuri de interes național

Pe teritoriul comunei se găsesc următoarele drumuri naționale: DN19B

B. Drumuri de interes local

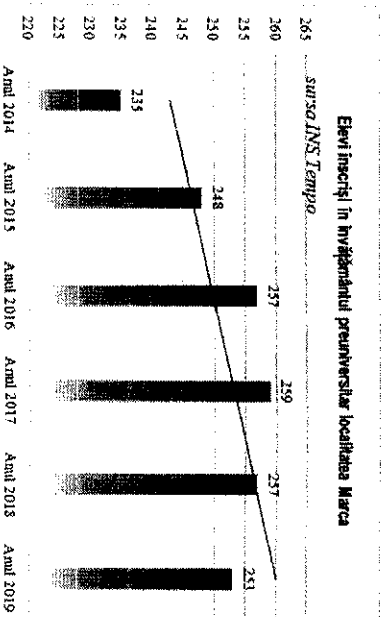
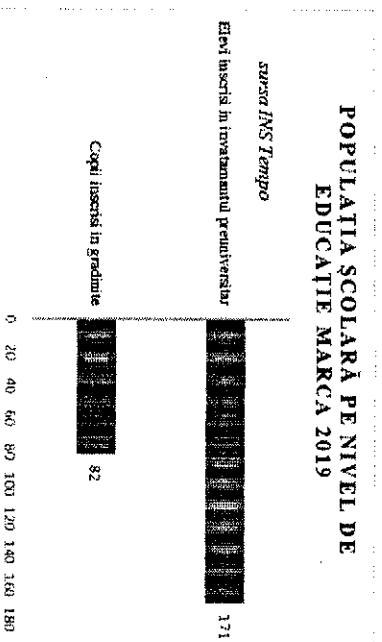
În localitatea Marca, rețeaua de drumuri măsoară 44,5 km

Anexa nr.8 la Statutul COMUNEI MARCA Principalele instituții din domeniul educației

În comună există următoarele instituții de învățământ: Grădinița cu program normal Marca, Grădinița cu program normal Leșmir, Școala primara Leșmir - învățământ primar, Școala Gimnazială Nr. 1 Marca - învățământ primar.

Populația școlară

Datele culese de la INS relevă că în anul 2019 populația școlară a comunei Marca cuprindea un număr de 253 elevi comparativ cu anul 2014 când numărul populației școlare era 235.

Personalul didactic

Cadrele didactice din instituțiile de învățământ ale comunei Marca în anul 2019 sunt împărțite astfel: 6 cadre didactice pentru învățământul preșcolar, 15 cadre pentru învățământul primar și gimnazială (inclusiv învățământul special).

Numărul cadrelor didactice pentru învățământul școlar a suferit modificări ușoare în perioada anilor 2016-2019.

Rata abandonului școlar

Rata abandonului școlar reprezintă diferența între numărul elevilor înscriși la începutul anului școlar și cel aflat în evidență la sfârșitul aceluiași an școlar, exprimată ca raport procentual față de numărul elevilor înscriși la începutul anului școlar.

Rata abandonului școlar este în creștere și în regiunea Nord-Vest dar și la nivel național. Cățiva factori sunt sărăcia și dezavantajarea în cadrul unor segmente ale populației, migrația părinților și implicite a copiilor către alte țări, decalajul tot mai mare între mediul rural și urban în ceea ce privește asigurarea dreptului la educație, preocuparea scăzută din partea unor cadre didactice pentru diferențierea învățării în raport cu nevoile elevilor și tendința de a muta procesul de învățământ de la școală acasă.

La nivelul comunei Marca a fost înființat un after school și se dorește demararea unui proiect privind înființarea unei creșe în comună. La nivelul județului Sălaj există o singură creșă în Municipiul Zalău.

Programele Afterschool oferă o programă structurată și supravegheată în afara orelor de școală pentru copii, oferind suport educațional, îndrumare, oportunități de dezvoltare și relaxare. Mulți părinți decid să apeleze la un afterschool sau before school, pentru a nu neglija nevoile celor mici și educația lor. În astfel de programe, cei mici beneficiază de supraveghere în afara orelor de școală, ajutor și sprijin la teme, lecții suplimentare și oportunități de dezvoltare, recreere și odihnă.

Rata abandonului școlar, INS	Niveluri de instruire		Procente Anul 2017	Procente Anul 2018
	Învățământul primar și gimnazial	Național	1,7	1,6
		Regiunea Nord Vest	1,5	1,5
		Salaj	1,5	1,9
	Invatamantul primar	Național	1,6	1,6
		Regiunea Nord Vest	1,4	1,2
		Salaj	0,9	1,6
	Invatamant gimnazial	Național	1,8	1,7
		Regiunea Nord Vest	1,7	1,7
		Salaj	2,4	2,4

Conform datelor INS, în anul 2017 rata de abandon școlar pentru învățământul primar la nivel național este de 1,6%. La nivelul Regiunii Nord Vest, procentele ratei abandonului școlar au fost pentru învățământul primar în anul 2017 de 1,4%, respectiv 1,2% în anul 2018.

La nivelul județului Sălaj, în anul 2017 regăsim un procent de 0,9%, apoi o creștere în anul imediat următor de 1,6%.

În ceea ce privește învățământul gimnazial, la nivelul județului Sălaj procentul pentru rata abandonului este de 2,4% în anii 2017 și 2018, respectiv 1,7 % în anul 2017 și 2018 la nivel regional, iar procentele sunt asemănătoare atât la nivel regional cât și național.

Anexa nr.9 la Statutul COMUNEI MARCA

Principalele instituții din domeniul culturii

Pe raza Comunei Marca există 4 cămine culturale: Cămin Cultural Marca, Cămin Cultural Poț, Cămin Cultural Leșmir și Cămin Cultural Șumal.

Anexa nr.10 la Statutul COMUNEI MARCA

Principalele instituții din domeniul sănătății, asistenței sociale

În centrul comunei funcționează un cabinet de medicină de familie și un cabinet stomatologic.

Anexa nr.11 la Statutul COMUNEI MARCA

Lista cu tipul serviciilor sociale asigurate de COMUNA MARCA

- Servicii sociale de consiliere
- Asistența la domiciliu a persoanelor cu handicap grav
- Acordarea de beneficii sociale

Anexa nr.12 la Statutul COMUNEI MARCA

Principalele funcțiuni economice, capacități de producție diversificate din sectorul secundar și terțiar, precum și din agricultură

În comuna Marca își desfășoară activitatea 50 de societăți, asociații familiale respectiv înreprinzători particulari cu statut de persoană fizică și juridică în următoarele domenii:

- 0220 - Exploatare forestieră
- 4941 - Transporturi rutiere de mărfuri
- 4619 - Intermedieri în comerțul cu produse diverse
- 1107 - Producția de băuturi răcoritoare nealcoolice; producție de ape minerale și alte ape îmbuteliate
- 7490 - Alte activități profesionale, științifice și tehnice n.c.a.
- 4941 - Transporturi rutiere de mărfuri
- 0161 - Activități auxiliare pentru producția vegetală
- 6024 - Transporturi rutiere de mărfuri
- 7500 - Activități veterinare
- 4675 - Comerț cu ridicata al produselor chimice
- 4941 - Transporturi rutiere de mărfuri
- 4941 - Transporturi rutiere de mărfuri
- 5590 - Alte servicii de cazare
- 4941 - Transporturi rutiere de mărfuri

- 0811 - Extracția pietrei ornamentale și a pietrei pentru construcții, extracția pietrei calcaroase, ghipsului, cretei și a ardeziei
- 4312 - Lucrări de pregătire a terenului
- 4941 - Transporturi rutiere de mărfuri
- 4511 - Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3,5 tone)
- 4711 - Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
- 4941 - Transporturi rutiere de mărfuri
- 8299 - Alte activități de servicii suport pentru întreprinderi n.c.a.
- 4120 - Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale
- 4312- Lucrări de pregătire a terenului
- 4312- Lucrări de pregătire a terenului
- 4941 - Transporturi rutiere de mărfuri
- 4120 - Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale
- 4941 - Transporturi rutiere de mărfuri
- 4520 - Întreținerea și repararea autovehiculelor
- 4773 - Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate
- 4520 - Întreținerea și repararea autovehiculelor
- 5590 - Alte servicii de cazare
- 4711 - Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
- 4711 - Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
- 4711 - Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun

Fond funciar-terenuri agricole, suprafețe impadurite

Cea mai însemnată ramură economică a Marca este agricultura.

Comuna Marca are suprafața totală de 4.892 ha din care 3.318 ha teren agricol și 1.574 ha teren neagricol. Terenul agricol se compune din:

- ✓ arabii - 1.925 ha;
- ✓ pășuni - 455 ha;
- ✓ fânețe - 915 ha;
- ✓ vii - 23 ha.

De asemenea este considerabil teritoriul forestier.

Turism/capacității de primire turistică

Atracții turistice din comuna Marca, jud Sălaj sunt:

- a) Biserica de lemn din satul Porț, construcție 1792, monument istoric
- b) Cetatea dacică de la Marca
- c) Monumentul Eroilor din Port
- d) Defileul râului Barcău
- e) schitul Nașterea Maicii Domnului din localitatea Marca

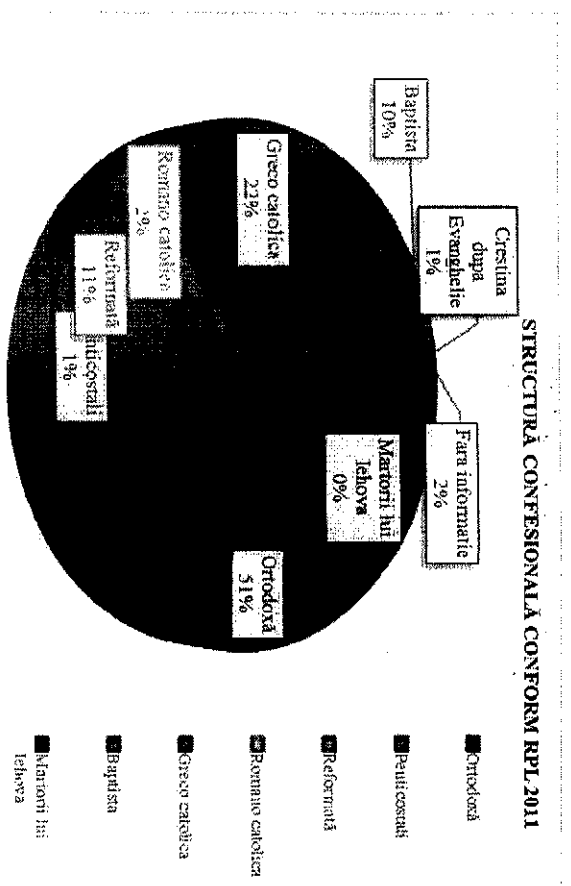
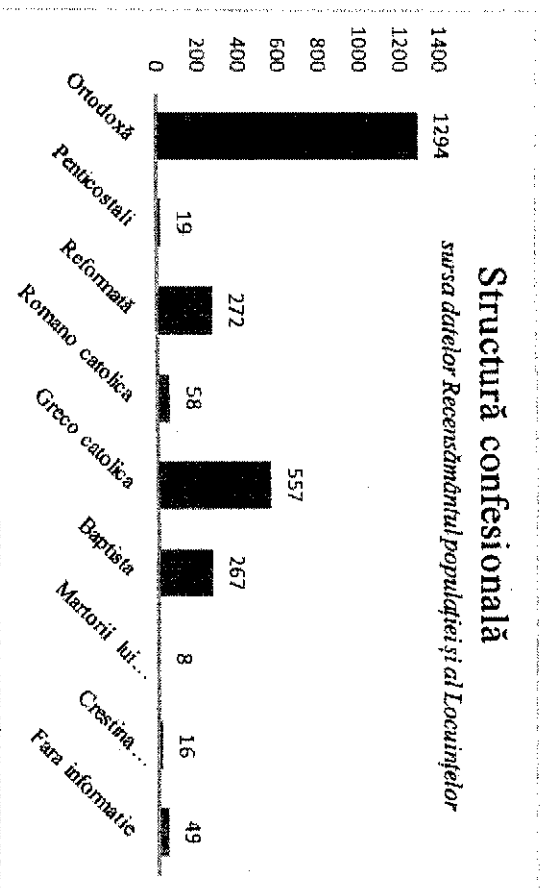
Există o singură unitate de primire turiști Com Cetate SRL care este amplasată în localitatea Port.

Biserica de lemn din Port se află în localitatea cu același nume din vestul județului Sălaj, oferind privitorului, de pe ridicătura pe care se află, o largă vedere spre valea Barcăului și mai departe spre Bihorul vecin. Amplasată aproape de cimitir, în marginea estică a satului, biserica este datată în anul 1792 prin o inscripție ce se găsește încrustată pe grinda superioară a ancadramentului ușii de intrare în naos. Având dimensiuni modeste, biserica se evidențiază prin decorul său pictat, cu o cromatică bogată, cu influențe baroce, realizat fiind de un pictor, se bănuiește, ce provine din mediul urban. Biserica este înscrisă pe noua listă a monumentelor istorice sub codul L.MI: SJ-II-m-B-05098.

Anexa nr.15 la Statutul COMUNEI MARCA
Principalele culte religioase, care au sediul sau punctul declarat că funcționează
la nivelul unității administrativ-teritoriale

Culte religioase

Din punct de vedere confesional, în comuna Marca 51% dintre locuitorii sunt de religie creștini-ortodocși, 22% greco-catolici, 11% reformați, 10% baptista, 2% romano-catolică, 1% creștină după Evangheliile, precum și Martorii lui Iehova, penticositali.

In conformitate cu LISTA MONUMENTELOR ISTORICE 2004 aprobata prin Ordinul Ministerului Culturii si Culetelor nr. 2314/2004 aparuta in M. Of. nr. 646 bis/16 iulie 2004 localitatea Marca are 4 pozitii dupa cum urmeaza:

Nr. crt.	Cod LMI 2002	Denumire	Localitate	Adresa	Etare
157	SJ-I-s-A-04917	Asezare fortificata	Sat Marca, com Marca	"Cetate"	Latene
270	SJ-I-s-B-04969	Asezare	Sat Sumal, com Marca	"Varful Lui Kun" ("Kunhegy")	Neolitic
271	SJ-I-s-B-04970	Asezare	Sat Sumal, com Marca	"Varful lui Sommal" ("Sommalhegy")	Neolitic
450	SJ-II-m-B-05098	Biserica din lemn "Inaltarea Domnului"	Sat Port, com Marca	25A")	1792

PREȘEDINTE DE SEDINȚĂ,
STRAVA VASILE DORIN

SECRETAR GENERAL,
GOZMAN-POP CRISTINA MARIANA

HOTĂRÂREA NR. 46
din 04 noiembrie 2021
privind aprobarea Statutului comunei Marca

Consiliul local al comunei *Marca*, județul *Sălaj*, întrunit în ședință ordinară;

Având în vedere:

- Referatul de aprobare a primarului nr. 5206/12.10.2021;
- Raportul de specialitate nr. 5224/13.10.2021;
- Avizul comisiilor de specialitate din cadrul consiliului local;

În conformitate cu:

- prevederile Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare;
 - prevederile Ordinului nr.25/2021 pentru aprobarea modelului orientativ al statutului unității administrativ - teritoriale, precum și a modelului orientativ al regulamentului de organizare și funcționare a consiliului local;
 - prevederile art. 104 din OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
- În temeiul prevederilor art. 129 alin. (1) și (3) lit. a) și ale art. 139 alin.(3) lit.i), coroborate cu art. 196, alin. (1) lit. a) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

HOTĂRĂȘTE:

Art.1. Se aprobă Statutul Comunei Marca, conform Anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.2. La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri Hotărârea consiliului local Marca nr. 36 din 12.07.2016, cu modificările și completările ulterioare, își încetează valabilitatea.

Art.3. Cu ducerea la îndeplinire a prezentei hotărâri se încredințează primarul și secretarul general comunei Marca.

Art.4. Prezenta hotărâre se comunică cu:

- Instituția Prefectului - Județul Sălaj;
- Primarul comunei Marca
- Secretarul general al comunei;
- Monitorul oficial local;
- Cetățenii comunei prin afișaj și publicare pe pagina web a comunei;
- Dosar hotărâri.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,
STRAVA VASILE-DORIN

CONTRASEMNEAZĂ
SECRETAR GENERAL,
GOZMAN-POP CRISTINA MARIANA

